

Time: - 3 Hours

Marks: - 100

Please check whether you have got the right question paper.

Note :- 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Attempt **any two** questions of the following.

- a) State the concept of applied agriculture, explain the scope of applied agriculture.
- b) State the importance of applied agriculture in rural development.
- c) Explain the nature of applied agriculture in detail.

Q. 2. . Attempt **any two** questions of the following.

- a) State the importance of Mixed agriculture in rural development.
- b) State the concept of agro-ecology and explain its importance.
- c) Explain the importance of zero budget agriculture in rural development.

Q.3. . Attempt **any two** questions of the following.

- a) Explain the components required for setting up a Nursery.
- b) Explain the importance of horticulture in rural development.
- c) Explain the importance of floriculture in rural development.

Q.4. Attempt **any two** questions of the following.

- a) Explain the concept of forest? State the different types of forests.
- b) Explain the importance of social forestry in rural development.
- c) State the importance of forestry in detail.

Q.5. Write a short note. (any two)

- a) Water and soil management.
- b) Organic farming.
- c) Tissue culture
- d) Actual benefits of forest

Time: - 3 Hours

Marks: - 100

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सुचना :- १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. .

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३) प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका मुळ समजावी

प्रश्न १ ला खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवां.

- अ) उपयोजित शेतीची संकल्पना सांगून, उपयोजित शेतीची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- ब) उपयोजित शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.
- क) उपयोजित शेतीचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न २ रा. खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवां.

- अ) मिश्र शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.
- ब) कृषी परिस्थितीची संकल्पना सांगून महत्व स्पष्ट करा.
- क) शून्य बजेट शेतीच संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ रा. . खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवां.

- अ) रोपवाटिका तयार करण्यासाठी आवश्यक घटक स्पष्ट करा.
- ब) ग्रामीण विकासात फलोद्यान विकासाचे महत्व स्पष्ट करा.
- क) फुलशेतीचे ग्रामीण विकासातली महत्व सांगा.

प्रश्न ४ था खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवां.

- अ) जंगल संकल्पना स्पष्ट करून, जंगलांचे विविध प्रकार सांगा.
- ब) ग्रामीण विकासात सामाजिक वनीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.
- क) वनांचे महत्व सविस्तर सांगा.

प्रश्न ५ वा. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

- अ) पाणी व मातीचे व्यवस्थापन
- ब) जैविक शेती
- क) उती संवर्धन
- ड) वनांचे प्रत्यक्ष फायदे